

טלפון: 02 – 6709692
פקס: 02 – 6463234

ג' תמוז תשע"ד
01 יולי 2014

המען למכתבים:
שד' וייצמן 13
ירושלים 91909

חוזר נפגעי עבודה 50 / 2014	תאריך: ג' תמוז תשע"ד 01 יולי 2014
נושא: אגף נפגעי עבודה תת נושא: תחום נכות ותלויים מעבודה שם החוזר: קשר סיבתי	
מטרת החוזר: קביעה בידי מי הסמכות לקבוע את הקשר הסיבתי בשלבים השונים של הטיפול	
פתח דבר	
חלוקת סמכויות	
רשימת תפוצה	

תודה לבקי על כתיבת החוזר ולאתי מור שסייעה.

פתח דבר

הסוגיה מהי סמכות פקיד התביעות ומהי סמכותה של הוועדה הרפואית, וחלוקת התפקידים ביניהם היתה מורכבת ודרשה פתרון .

בהתאם לסעיפי החוק ולפסיקה ענפה בנושא זה נקבע כי פקיד התביעות או בית הדין הם הקובעים אם אירוע זה או אחר הוא בגדר תאונה בעבודה, ולוועדה הרפואית הסמכות לקבוע אם קיים קשר סיבתי בין הפגיעה בעבודה לבין הנכות, ובאיזו מידה.

ביה"ד קבע כי "יש להבחין בין הכרה באירוע כ"פגיעה בעבודה" הנעשית על ידי "פקיד תביעות" של המוסד לביטוח לאומי, על פי [סעיף 298\(א\)](#) לחוק הביטוח הלאומי- לבין קביעת דרגת נכות מפגיעה בעבודה הנעשית על ידי רופא או ועדה רפואית לפי [סעיף 118\(א\)](#) לחוק הביטוח הלאומי"

הכרה באירוע כ"פגיעה בעבודה" נעשית על ידי פקיד התביעות על פי [סעיף 298\(א\)](#) לחוק. ההכרה באירוע כפגיעה בעבודה מזכה את המבוטח ל"גמלאות בעין" לפי [סעיף 86\(א\)](#) לחוק. הקביעה אם קיימת נכות וכן הקביעה שהנכות נובעת מהפגיעה בעבודה ובאיזו מידה, היא מתחום סמכותה של הוועדה הרפואית.

בתוקף: מיום הפצת החוזר.

שימו לב: חוזר זה מבטל את כל החוזרים הקודמים בנושא זה.

[חזרה](#)

חלוקת הסמכויות

1. מוגשת תביעה לדמי פגיעה, הסמכות לקבוע את הקשר הסיבתי לצורך הכרה בפגיעה כפגיעה בעבודה היא בידי **פקיד התביעות**.
ההכרה בליקוי כנובע מ"פגיעה בעבודה" מזכה את המבוטח ל"גימלאות בעין" לפי סעיף 86 לחוק הביטוח הלאומי, וכן לדמי פגיעה.
2. נדחתה התביעה על ידי פקיד התביעות – יוכל המבוטח להגיש תובענה על החלטה **אך ורק לבית הדין**.
הוועדה הרפואית **לא תהיה רשאית** לקבוע קיומו של קשר סיבתי בין ליקוי רפואי ממנו סובל הנפגע לבין הפגיעה, כאשר קשר זה נדחה על ידי פקיד התביעות או על ידי בית הדין.
(עב"ל 36202-03-12 [נוראל חנה](#) - העדר סמכות ועדה לדון בקשר סיבתי שפקיד שלל)
חשוב לציין:
הוועדה הרפואית אינה ערכאת ערעור על החלטת פקיד התביעות.
על החלטת הפקיד ניתן להגיש תובענה לבית הדין בלבד.
3. הוכרה התביעה על ידי פקיד התביעות - הוועדה הרפואית **לא תהיה רשאית** לשלול את קיומו של הקשר הסיבתי בין הליקוי הרפואי ממנו סובל הנפגע לבין ארוע הפגיעה בעבודה, שהוכר.
(עב"ל 25181-12-11 המל"ל נגד [רונת רוזנבלום](#))
לוועדה הסמכות לקבוע אם קיים קשר סיבתי בין הפגיעה בעבודה לבין נכותו של המבוטח, ובאיזה מידה קיים הקשר.
4. מוגשת תביעה לגבי פגימה אחת, ולאחר מכן מתלונן הנפגע על פגימה נוספת, בפני פקיד התביעות, **בטרם הוגשה תביעה לנכות, ובמסגרת הטיפול בתביעה לדמי פגיעה, או** מוגשת תביעה על שתי פגימות או יותר, בעת ובעונה אחת, הסמכות לקביעת הקשר הסיבתי היא **בידי פקיד התביעות**:
דחה פקיד התביעות את אחד הליקויים הנטענים, **לא תוכל** הוועדה הרפואית לדון בליקוי/ליקויים שנדחו. הוועדה תקבע אחוזי נכות עבור הליקויים שהוכרו בלבד.
עבור הליקויים שנדחו הנפגע יוכל להגיש תובענה **לבית הדין** בלבד.
5. **טרם הוגשה תביעה לנכות והנפגע מתלונן** על פגימות נוספות לאלה עליהן התלונן במסגרת תביעתו לדמי פגיעה, תועבר החלטה **לפקיד התביעות** (גם אם חלף זמן ממושך מאז טופלה התביעה לדמי פגיעה) לקביעת הקשר הסיבתי.

חזרה

דוגמה:

נפגע התלונן שנפל ונחבל בגב.

לא נעדר מהעבודה.

כעבור מספר חודשים התלונן על פריצת דיסק, כתוצאה מאותה נפילה.
על פקיד התביעות, שטיפל בתביעתו לדמי פגיעה, לקבוע האם קיים קשר סיבתי בין הנפילה והחבלה שכבר הוכרה, לבין פריצת הדיסק שהופיעה בשלב מאוחר יותר.

פקיד התביעות יחקור את המקרה ויטייע עם הרופא, לצורך קבלת ההחלטה

הגשת תובענה על החלטת פקיד התביעות תהיה אך ורק לבית הדין

הוגשה תובענה לבית הדין, והמבוטח הגיש תביעה לנכות על שתי הפגמות. הוועדה לא תוכל

לדון בפריצת הדיסק, ובוודאי שלא תקבע אחוזי נכות בגין פריצת הדיסק כל עוד לא נקבע

הקשר הסיבתי על ידי בית הדין:

הכיר בית הדין בקשר הסיבתי, יועבר התיק לוועדה רפואית לקביעת אחוזי נכות

דחה בית הדין את הקשר הסיבתי, לא תוכל הוועדה הרפואית לדון בו.

6. **הוגשה תביעה לנכות, ובה עלו לראשונה טענות על ליקוי נוסף, קביעת הקשר הסיבתי תהיה בידי הוועדה הרפואית.**

טרם עמד הנפגע בפני ועדה רפואית, יבקש פקיד התביעות מהנפגע להמציא כל חומר רפואי שיכול לתמוך בטענתו.

הנפגע יוכל להביא מסמכים לוועדה להוכחת טענתו.

7. **הוגשה כבר תביעה לנכות, ונדונה בפני ועדה, כל ליקוי נוסף שיעלה הנפגע יידון בפני הוועדה.**

מסמכותה של הוועדה הרפואית לקבוע אם קיים קשר סיבתי בין הליקוי הנוסף, הנטען, לבין הפגיעה (סעיף 118(א)(1) לחוק).

על הנפגע להמציא כל מסמך שיכול לתמוך בטענתו לגבי הליקוי הנוסף הנטען.

ערעור על החלטת הוועדה יהיה, כמקובל, בפני הוועדה הרפואית לעררים.

חזרה

דוגמה:

תביעתו של הנפגע הוכרה על ידי פקיד התביעות.
הנפגע הגיש תביעה לנכות מעבודה.
בפני הוועדה הרפואית העלה הנפגע, לראשונה, טענה חדשה בנוגע לנזק נפשי שנגרם לו כתוצאה מהתאונה.
בידי הוועדה הרפואית הסמכות לקבוע אם קיים קשר סיבתי בין הנזק הנפשי לבין האירוע שהוכר.

8. הוגשה תביעה לדמי פגיעה, והוכר רק חלק מתקופת אי הכושר, או שנסתיימה תקופת אי הכושר, ובידי הנפגע תעודות נוספות- פקיד התביעות ידחה את התעודות שאין מקום לאשרן, ויפנה את הנפגע לבית הדין.
יחד עם זה, יוכל הנפגע להגיש תביעה לנכות, והוועדה הרפואית תוכל לקבוע דרגת נכות לתקופה האמורה.
יש להבחין שלא מדובר על הליכה בשני מסלולים (ועדה ובית הדין).
לבית הדין מוגשת תביעה על החלטת פקיד התביעות שלא לאשר עוד ימי אי כושר .
לוועדה הרפואית מוגשת תביעה לנכות, גם אם היא עבור אותה תקופה, לאחר שכבר הוכר הקשר הסיבתי בגין אותו ליקוי.

חזרה

9. אל טענת הטנטון יש להתייחס כחריג:

הוגשה תביעה לליקוי שמיעה, פקיד התביעות ידון בה על פי הוראות סעיף 84א. לחוק, ויקבע את הקשר הסיבתי בין הליקוי לעבודה. משהוכר ליקוי השמיעה ומוגשת תביעה לטנטון, מסמכותו של פקיד התביעות לקבוע אם הטנטון יוכר כפגיעה בעבודה, על סמך האמור בסעיף 84א(ב) לחוק. בשונה מכל מקרה אחר, הכרה בטנטון כפגיעה בעבודה, הינה **בסמכותו של פקיד התביעות בלבד**.

סעיף 84א(ב) האמור קובע, באופן חריג, באילו תנאים יוכל פקיד התביעות להכיר בטנטון כפגיעה בעבודה, וכל עוד לא נקבעה ההכרה הזו, על ידי פקיד התביעות, הוועדה הרפואית אינה מוסמכת לדון בטנטון. לא הגיש הנפגע תביעה לטנטון וטען לראשונה על טנטון אך ורק בפני הוועדה הרפואית, הוועדה אינה מוסמכת לדון בטנטון. במקרה זה על הוועדה להבהיר לנפגע כי עליו להגיש תביעה נפרדת לדמי פגיעה לעניין הטנטון. רק לאחר שפקיד התביעות יכיר בתביעה, תוכל הוועדה לקבוע את דרגת הנכות

10. פגיעה באיברים זוגיים - הוגשה תביעה עבור פגיעה באיבר זוגי אחד, וכעבור זמן הוגשה עבור האיבר הזוגי השני, יש לבחון אם מדובר באותה תשתית עובדתית וכמה זמו עבר בין התלונה לגבי האיבר האחד לתלונה עבור האיבר השני. אם מדובר בפרק זמן קצר, (עד מספר חודשים) ונראה על פניו כי מדובר באותה תשתית עובדתית, יש לראות בפגיעה בשני האיברים כתאונה אחת. במקרה זה הוועדה תתייחס למקרה כארוע אחד ותקבע נכות עבור שני האיברים. אם חלף פרק זמן ממושך, יש להפנות את הנפגע להגיש תביעה חדשה עבור הפגימה באיבר השני, מתוך הנחה שכבר לא מדובר על אותה תשתית עובדתית. (עב"ל 40962-10-10 אלוני תמיר נ' המל"ל) במקרה כזה תתקיים ועדה נפרדת עבור כל אחד מהליקויים

תרשים קשר
סיבתי

זרה

ב ב ר כ ה ,

צביקה כהן
מנהל אגף א' ביטוח נפגעי עבודה
ומנהל אגף זקנה ושאימים